
Nyheter

Norge skal være et godt land å bo i - ikke bare for nordmenn

📄 Dagen

11.12.2019

2

DAGEN

Norge skal være et godt land å bo i - ikke bare for nordmenn

□ Dagen. 11.12.2019. Side: 20-21

TIGGERE: I dag ser jeg tiggere daglig sittende på et fortau i all slags vær, mens pappkrus løftes mot tilfeldige forbipasserende. Riksaasens historie om Elena får meg til å se på tiggerne med nye øyne.

I løpet av 2019 har jeg anmeldt ni bøker i Dagen. Bøker til ref leksjon og ettertanke. Utvalget har spent over et vidt spekter fra faglitteratur og populærvitenskap til romaner. Forfattere som skildrer urettferdighet og lidelse berører. Spesielt vanskelig er det når vår norske velferdsstat blir så proteksjonistisk at allmenne rettigheter gjelder først og fremst for innfødte nordmenn.

BELASTNING FOR FORELDRE

Spesielt to bøker har gitt rom for ettertanke: «Vente, håpe, leve - Familier på flukt møter norsk hverdagsliv» av Kalkman og Kibsgaard (redaktører) og «Kjærlighet i tiggernes tid» av Riksaasen.

Kalkman og Kibsgaard beskriver hvilken belastning det er for foreldre med små barn å bo i transittmottak. I asylmottakene er bosituasjonen lagt noe mer til rette. Foreldrene har det vanskelig så lenge deres fremtid er uavklart og dette smitter over på barna. Det legges også vekt på at til tross for sentrale «retningslinjer», er det store kvalitetsforskjeller fra mottak til mottak.

BESKYTTELSESBEHOV

Myndighetene gjør et omfattende arbeid for å sjekke ut om asylsøkerne har et reelt beskyttelsesbehov eller annet lovlig grunnlag for å få oppholdstillatelse. Boken om «familier på flukt» beskriver et virkelighetsbilde som engasjerte meg. Jeg undres om det ikke ville vært mer humant og økonomisk å la alle asylantene raskt overføres til egne boenheter og starte med språk- og yrkesopplæring. Politiske debatter og ulike media kan gi inntrykk av at asylantene er skjulte terrorister eller økonomiske flyktninger som vil utnytte det norske velferdssamfunnet. Hvorfor må en være så skeptisk. Dersom det viser seg at en person i transitt eller asylmottak fortar kriminelle handlinger, må dette straffes. I dag blir livene deres satt på vent. Det er

tidkrevende å vurdere hvilke fare en hjemsendelse representerer, men regjeringen jobber for stadig nye returavtaler og økning i antall tvangsreturer.

MED NYE ØYNE

Riksaasen har gitt leserne et bilde av menneskene bak tiggerkulturen. Hun viser til romfolket i århundre har blitt behandlet som en pariakaste. Under andre verdenskrig ble ca en halv million av dem drept i konsentrasjonsleirer. Jeg husker ikke at jeg så tiggere da jeg var liten. Det kom jevnlig tatere på besøk for å slipe husets kniver. Passet det slik, inviterte far knivsliperen inn på et måltid mat. I dag ser jeg tiggere daglig sittende på et fortau i all slags vær, mens pappkrus løftes mot tilfeldige forbipasserende. Riksaasens historie om Elena får meg til å se på tiggerne med nye øyne. Til sammen er det 83 kommuner som har lagt begrensninger på tigging, oftest som meldeplikt. I Oslo er det ikke pålagt noen begrensning, men hovedstaten har få rimelige overnattingsplasser for hjemløse. Riksaasen beskriver hvordan Elena og mannen søkte nattely under Sinsenbrua. For meg blir det et paradoks at det politisk er enklere å rydde opp etter tiggerne, enn å investere i enkle brakkeløsninger.

JOBB HOS STÅLSETT

I Norge kan asylsøkere gis tillatelse til å ta arbeid inntil søknaden er avgjort. Dette gjelder de tilfellene en antar en ikke vil bortvise eller fremme tilbaketakelses begjæring. En aktuell mediesak illustrerer hvor

komplisert det kan være å få beholde sin arbeidstillatelse. I flere år hadde Lulu Tekle (55) fast jobb som renholder. I 2011 kom det en regelendring og hun mistet skattekort og arbeidstillatelsen. Hun fikk da jobb hos tidligere biskop Gunnar Stålsett. Noe som etter regelendring er en straff bar handling. Norge har vært aktive når det gjelder å hjelpe nødlidende etter krigsherjinger og naturkatastrofer. Når nøden blir manifestert i vårt nærmiljø og utfordrer oss som medmennesker, blir vi lett mistenksomme og avvisende.

BØKER

Anbefalt

Kris Kalkman og Sonja Kibsgaard (red.)
Vente, håpe, leve - Familier på flukt møter norsk hverdagsliv

Guri Riksaasen
Kjærlighet i tiggernes tid

Årets Bøker Liv Wergeland Sørbye | NØD: Når nøden blir manifestert i vårt nærmiljø og utfordrer oss som medmennesker, blir vi lett mistenksomme og avvisende, skriver Liv Wergeland Sørbye. På bildet ser vi Gunnar Stålsetts ulovlige vaskehjelp, Lulu Tekle, under et besøk på Stortinget tidligere denne måneden.

© Dagen

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les hele nyheten på <http://ret.nu/MeVCX8JI>